

МОНГОЛ УЛСЫН ГАДААД СЕКТОРЫН ТОЙМ

2011 ОНЫ ЭЦСИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

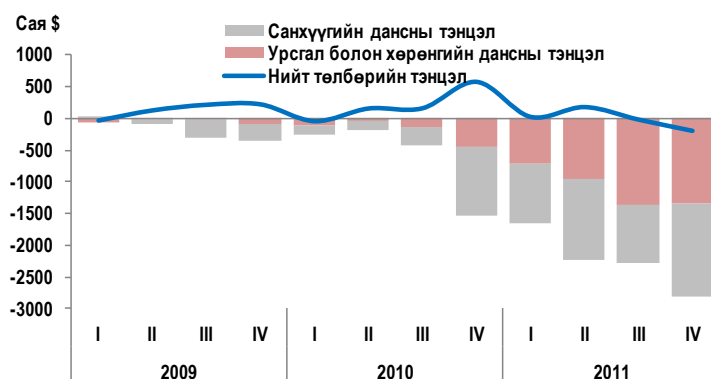
Төлбөрийн тэнцэл

2011 онд урсгал ба хөрөнгийн данс 4,382 сая ам.долларын алдагдалтай, санхүүгийн данс 4,582 сая ам.долларын ашигтай, нийт төлбөрийн тэнцэл 18 сая ам.долларын ашигтай буюу гадаад валютын улсын нөөц уг дүнгээр өссөн байна. Статистикийн алдаа ба орхигдуулгын дүн -182 сая ам.доллар байна.

2010 оны гүйцэтгэлтэй харьцуулахад урсгал ба хөрөнгийн дансны алдагдал 3,649 сая ам.доллараар, санхүүгийн дансны ашиг 2,914 сая ам.доллараар тус тус өссөн байна.

Гадаад валютын улсын нөөц тайлант жилийн эцсийн байдлаар 2,450.6 сая ам.доллар буюу сүүлийн 3 сарын дунджаар тооцсон импортын 6.6 сарын хэрэгцээг хангах түвшинд байна.

Дүрслэл 1. Төлбөрийн тэнцэл

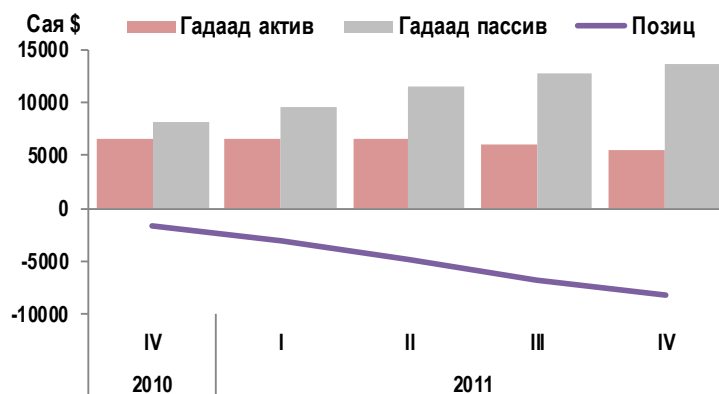
Гадаад хөрөнгө оруулалтын позиц (ИП)

Монгол Улсын гадаадад байршуулсан санхүүгийн хөрөнгө (актив) 6,126 сая ам.доллар, гадаадад төлөх санхүүгийн өглөг (пассив) 18,440 сая ам.долларт тус тус хүрснээр гадаад хөрөнгө оруулалтын позиц 2011 оны эцэст 12,314 сая ам.долларын сөрөг үлдэгдэлтэй буюу богино позицтой байна.

Энэ нь Монгол Улс цэвэр дүнгээр гадаадад төлөх санхүүгийн өглөгтэй болохыг харуулах бөгөөд богино позиц нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 90% буюу 5,824 сая ам.доллараар өссөн.

Үүнд гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын богино позиц 5,746 сая ам.доллараар, бусад хөрөнгө оруулалтын богино позиц 404 сая ам.доллараар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

Дүрслэл 2. Гадаад хөрөнгө оруулалтын позиц

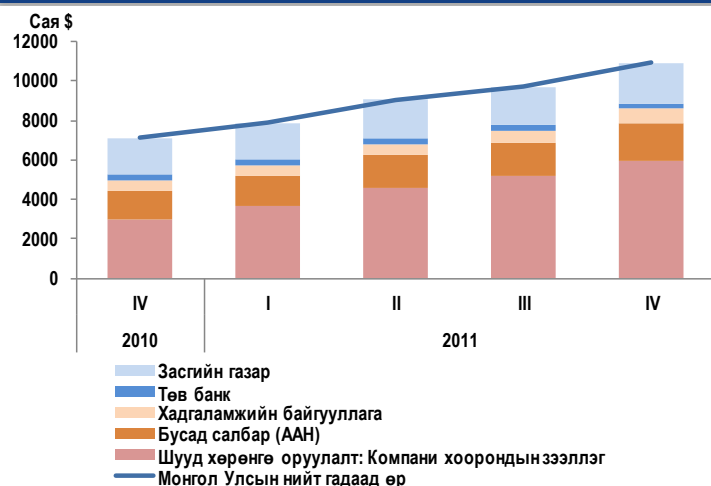

Гадаад өрийн статистик

Монгол Улсын нийт гадаад өрийн үлдэгдэл 2011 оны эцэст 10,908 сая ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 53%-иар буюу 3,781 сая ам.доллараар нэмэгдсэн байна. Үүнд:

- Засгийн газрийн гадаад өр 9%-иар буюу 161 сая ам.доллараар өсч 2,043 сая ам.долларт,
- Төв банкны гадаад өглөг 2%-иар буюу 6 сая ам.доллараар буурч 268 сая ам.долларт,
- Банкуудын гадаад өр 44%-иар буюу 228 сая ам.доллараар өсч 740 сая ам.долларт,
- Бусад сектор (ААН)-ын гадаад өр 29%-иар буюу 430 сая ам.доллараар өсч 1,905 сая ам.долларт,
- Гадаадын хөрөнгө оруулагчаас авсан зээлийн эх үүсвэр 99%-иар буюу 2,967 сая ам.доллараар өсч 5,953 сая ам.долларт тус тус хүрсэн байна.

Дүрслэл 3. Нийт гадаад өрийн үлдэгдэл

I. ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

УРСГАЛ БА ХӨРӨНГИЙН ДАНС

2011 онд урсгал ба хөрөнгийн дансны алдагдал 4,382 сая ам.долларт хүрч, алдагдлын хэмжээ 2010 оны мөн үеэс 6 дахин өсчээ.

Энэ нь өнгөрсөн онд 172 сая ам.долларын алдагдалтай байсан барааны данс тайлант онд 2,669 сая ам.долларын алдагдалтай, үйлчилгээний алдагдал 303 сая ам.доллараас 848 сая ам.долларт, анхдагч орлогын алдагдал 598 сая ам.доллараас 1,243 сая ам.долларт хүрч тус тус нэмэгдсэнээр тайлбарлагдаж байна.

Барааны худалдаа

Төлбөрийн тэнцэл дэх барааны худалдааны эргэлт өнгөрсөн онтой харьцуулахад 80%-иар өсч 10.8 тэрбум ам.долларт хүрсэн. Барааны худалдааны тэнцэл тайлант хугацаанд 2.7 тэрбум ам.долларын алдагдалтай гарлаа.

Барааны худалдааны алдагдалтай гарахад тайлант улиралд нефтийн импорт 67%-иар, хүнд даацын машин, механизм, тоног төхөөрөмжийн импорт 114%-иар, бүх төрлийн автомашины импорт 155%-иар өссөн нь тус тус нөлөөлсөн.

Үйлчилгээний худалдаа

2016 онд үйлчилгээний худалдааны алдагдал өнгөрсөн оны гүйцэтгэлээс 180%-иар буюу 546 сая ам.доллараар өсч 848 сая ам.долларт хүрсэн.

Алдагдал өсөхөд бусад үйлчилгээний зардал 237 сая ам.доллараар, тээврийн үйлчилгээний зардал 218 сая ам.доллараар, аяллын үйлчилгээний зардал 131 сая ам.доллараар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Анхдагч орлого

2011 оны гүйцэтгэлээр анхдагч орлогын данс 1,243 сая ам.долларын алдагдалтай гарч 2010 онтой харьцуулахад алдагдлын хэмжээ 2 дахин буюу 646 сая ам.доллараар өссөн. Тайлант хугацааны голлох төлбөрийг дурьдвал:

- ААН-ийн гадаадын хөрөнгө оруулагчдад 381 сая ам.долларын ногдол ашгийг хуваарилж, хөрөнгө оруулагчдын зээлийн үүсвэрт 283 сая ам.долларын хүү төлсөн,
- ААН-ийн бусад гадаад зээлийн эх үүсвэрт 59 сая ам.долларын хүүгийн төлбөр төлсөн,
- Банкууд гадаад зээл болон харьяат бусын харилцах, хадгаламжийн дансанд 16 сая ам.долларын хүүгийн төлбөр төлсөн,
- Төр, хувийн хэвшил хамтдаа бондын эх үүсвэрт 20 сая долларын хүүгийн төлбөрийг төлсөн байна.

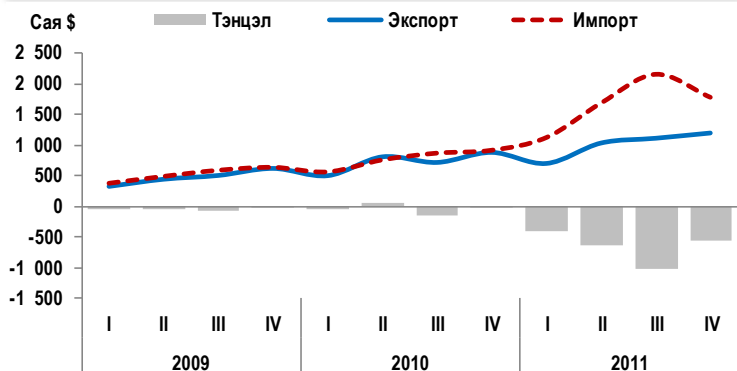
Хоёрдогч орлого

Гадаадын улс орнуудад ажиллаж, амьдарч буй иргэдээс хүлээн авсан гуйвуулгын дүн өмнөх оны мөн үеэс 59%-иар буурсан. Үүний зэрэгцээ гадаадын улс орнууд руу шилжүүлсэн хувийн гуйвуулгын хэмжээ 42.9%-иар өссөн. Ингэснээр ажилчдын гуйвуулга цэвэр дүнгээр 76 сая ам.доллар буурсан байна.

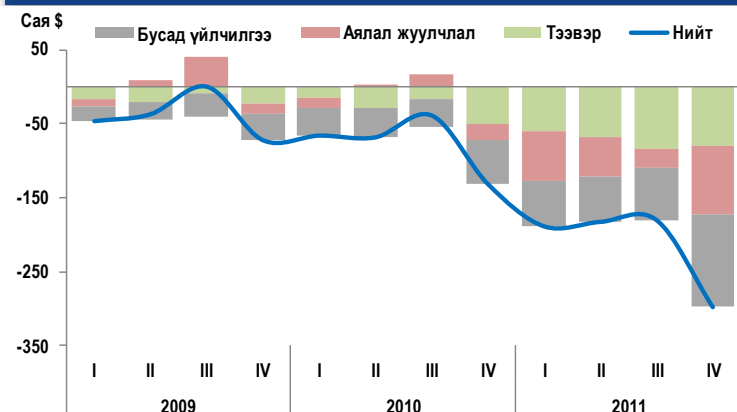
Хүснэгт 1. Урсгал ба хөрөнгийн тэнцэл (сая ам.доллар)

Үзүүлэлт	2010		2011		өөрчлөлт	
	2010	2011	Дүн	Хувь	Дүн	Хувь
I. Урсгал тэнцэл	-885	-4 512	-3 627	-410%		
1.1. Бараа	-172	-2 669	-2 497	1452%		
1.2. Үйлчилгээ	-303	-848	-545	180%		
1.3. Анхдагч орлого	-598	-1 243	-646	108%		
1.4. Хоёрдогч орлого	187	248	61	33%		
II. Хөрөнгийн тэнцэл	152	130	-22	-15%		
2.1. Үйлдвэрлэхгүй санхүүгийн бус хөрөнгө	-1	0	1	0%		
2.2. Хөрөнгийн шилжүүлэг	153	130	-23	-15%		
Урсгал болон хөрөнгийн дансны тэнцэл	-733	-4382	-3649	498%		

Дүрслэл 5. Барааны худалдаа

Дүрслэл 6. Үйлчилгээний худалдаа

Хүснэгт 2. Ажилчдын гуйвуулга, (улсаар, мянган ам.доллар)

	Хүлээн авсан			Шилжүүлсэн		
	Мөнгөн дүн	Хувийн жин	Өсөлт	Мөнгөн дүн	Хувийн жин	Өсөлт
Солонгос	37,059	17% ▼	-35%	14,034	8% ▲	87%
Америк	25,306	12% ▲	1%	52	0% ▼	-100%
Хятад	23,561	11% ▼	-32%	1	0% ▼	-100%
Гонг Конг	25,237	11% ▲	197%	559	0% ▼	-89%
Англи	14,073	6% ▼	-18%	37,385	22% ▲	799%
ОХУ	11,547	5% ▼	-10%	1	0% ▼	-100%
Сингапур	6,368	3% ▲	68%	-	0% ▼	-100%
Швейцарь	10,935	5% ▲	27%	421	0% ▼	-56%
Герман	8,869	4% ▲	4%	4,631	3% ▲	36%
Япон	6,690	3% ▼	-32%	24	0% ▼	-99%
Бусад	49,923	23% ▼	-18%	109,558	66% ▲	386%
НИЙТ	219,567	100%		166,666	100%	

Хүснэгт 3. Ажилчдын гуйвуулга, (жилээр, сая ам.доллар)

	Жил			Өөрчлөлт	
	2009	2010	2011	Мөнгөн дүн	Хувиар
Ажилчдын гуйвуулга (цэвэр)	6.8	21.3	20.3	-1.0	-4.5%
Гаднаас орж ирсэн	242.8	242.0	268.3	26.3	10.9%
Гадагш шилжүүлсэн	130.0	181.3	259.0	77.8	42.9%

I. ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ

САНХҮҮГИЙН ДАНС

Санхүүгийн дансны тэнцэл 2011 онд 4,582 сая ам.долларын ашигтай гарсан нь өнгөрсөн оны үзүүлэлтээс 175%-иар буюу 2,914 сая ам.доллараар өссөн үзүүлэлт юм.

Энэхүү өсөлт нь шууд хөрөнгө оруулалт болон бусад хөрөнгө оруулалтын дансны эх үүсвэрээс голлон шалтгаалж байна.

Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт

2011 онд гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт цэвэр дүнгээр 4,477 сая ам.долларт хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеийн үзүүлэлтээс 175%-иар буюу 2,848 сая ам.доллараар өссөн байна.

Үүнд аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын гадаадын шууд хөрөнгө оруулагчдаас татсан зээлийн эх үүсвэр өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс цэвэр дүнгээр 2880 сая ам.доллараар өссөнөөр тайлбарлагдаж байна.

Монгол улсад орсон гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтыг улсаар нь авч үзвэл,

- Гонг-Конгоос орж ирсэн хөрөнгө оруулалт 2010 онд 518 сая ам.доллар байсан бол 2011 онд 1,690 сая ам.долларт,
- Сингапур улсын хөрөнгө оруулалт 15 сая ам.доллараас 2011 онд 98 сая ам.долларт хүрч тус тус өссөн, харин
- ОХУ-ын хөрөнгө оруулалт өмнөх оны мөн үеэс 40 сая ам.доллараар буурч 7.8 сая ам.долларт хүрсэн байна.

Багцын хөрөнгө оруулалт

Багцын хөрөнгө оруулалтын дансны ашиг 2011 онд 73 сая ам.долларт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 822 сая ам.доллараар буурсан. Энэ нь тайлант онд багцын хөрөнгө оруулалтын ашиглалт, эргэн төлөлтийн дүн бага байсантай холбоотой байна.

Бусад хөрөнгө оруулалт

Тайлант онд төлбөрийн тэнцлийн бусад хөрөнгө оруулалтын данс 33 сая ам.долларын ашигтай гарсан нь банкуудын гадаад актив буюу харьяатуудын бэлэн мөнгө ба харилцах дансны үлдэгдэл 554 сая ам.доллараар, гадаад зээлийн ашиглалт цэвэр дүнгээр 362 сая ам.доллараар нэмэгдсэнтэй холбоотой юм.

Алдаа ба орхигдуулга

2010 оны жилийн эцэст алдаа ба орхигдуулга үзүүлэлт 182,5 сая ам.доллар гарсан байна.

Уг үзүүлэлт сөрөг дүнтэй гарсан нь тайлант хугацаанд дотогш чиглэсэн хөрөнгийн урсгал илүү бүртгэгдэж байж болзошгүйг харуулж байна.

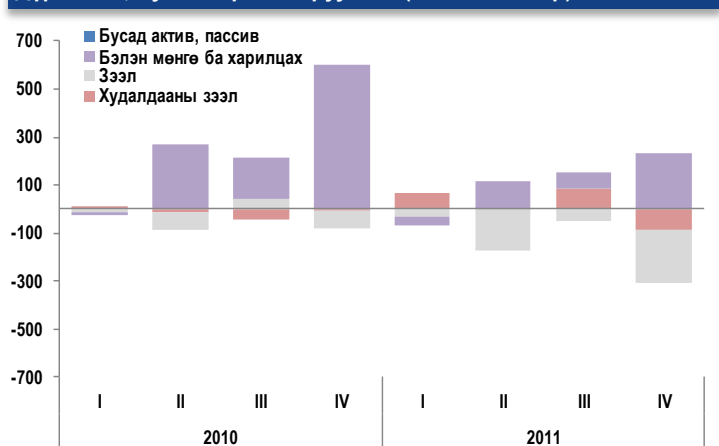
Хүснэгт 4. Санхүүгийн тэнцэл (сая ам.доллар)

Үзүүлэлт	Он		Өөрчлөлт	
	2010	2011	Дүн	Хувь
III. Санхүүгийн тэнцэл	-1,669	-4,582	-2,914	-175%
а. Шууд хөрөнгө оруулалт	-1,629	-4,477	-2,848	-175%
Гадагш хийсэн	62	95	32	52%
Монгол Улсад орсон	1,691	4,571	2,880	-170%
б. Багцын хөрөнгө оруулалт	-894	-73	822	92%
в. Санхүүгийн үүсмэл хэрэгсэл	0	0	0	0%
г. Бусад хөрөнгө оруулалт	855	-33	-888	-104%
Үүнээс: Худалдааны зээл	67	369	301	-449%
Бэлэн мөнгө харилцах	1,049	592	-458	-44%

Хүснэгт 5. ГШХО, улсаар (сая ам.доллар)

№	Үзүүлэлт	Жил		2011/2010	
		Дүн	Хувийн жин	Өөрчлөлт	
1	Австрали	98,1	3%	54,7	▲
2	Америк	282,1	9%	15,6	▲
3	Англи	211,6	6%	114,1	▲
4	Бельги	36,4	1%	36,0	▲
5	БНХАУ	278,1	8%	162,0	▲
6	Герман	19,0	1%	-7,1	▼
7	Голланд	4,0	0%	-33,7	▼
8	Гонг-Конг	1690,2	51%	1172,6	▲
9	Канад	319,5	10%	76,6	▲
10	Люксембург	7,5	0%	2,6	▲
11	Малайз	5,5	0%	2,6	▲
12	ОХУ	7,8	0%	-39,6	▼
13	Сингапур	98,2	3%	83,5	▲
14	Солонгос (өмнөд)	54,8	2%	22,0	▲
15	Швейцарь	39,9	1%	34,2	▲
16	Япон	35,4	1%	17,0	▲
17	Бусад	108,1	3%	79,4	▲
	Нийт	3296,2	100%	1792,5	▲

Дүрслэл 7. Бусад хөрөнгө оруулалт (сая ам.доллар)

II. ГАДААД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ПОЗИЦ

Монгол Улсын гадаад хөрөнгө оруулалтын позиц (цэвэр) 2011 оны эцэст –12,314 сая ам.доллар байна. Өөрөөр хэлбэл, Монгол Улсын гаднаас татсан хөрөнгө оруулалтын хэмжээ нь гадагш хийсэн хөрөнгө оруулалтаас 12.3 тэрбум ам.доллараар их байна.

Монгол Улсаас эдийн засгийн харьяат буст оруулсан хөрөнгө оруулалтын дүн (актив) 6,127 сая ам.доллар байна. Үүний 46%-ийг гадаад валютын албан нөөц, 29%-ийг шууд хөрөнгө оруулалт, 22%-ийг бусад хөрөнгө оруулалт, үлдсэн 3%-ийг нь багцын хөрөнгө оруулалт тус тус эзэлж байна.

Монгол Улсын эдийн засгийн харьяатад гадаадаас оруулсан хөрөнгө оруулалтын дүн (пассив) 18,440 сая ам.долларт хүрчээ. Үүний 72%-ийг гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт, 25% -ийг бусад хөрөнгө оруулалт, үлдсэн 3%-ийг багцын хөрөнгө оруулалт тус тус эзэлж байна.

Монгол Улс дахь гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын 55%-ийг буюу 7,380 сая ам.долларыг хувь нийлүүлэгчийн дүрмийн сан дахь хөрөнгө оруулалт, үлдсэн 45% буюу 5,953 сая ам.долларыг толгой компаниасаа авсан зээл (компани хоорондын өглөг, санхүүжилт) эзэлж байна.

Гадаад хөрөнгө оруулалтын богино позиц өмнөх оноос 90%-иар буюу 5,824 сая ам.доллараар өссөн байна.

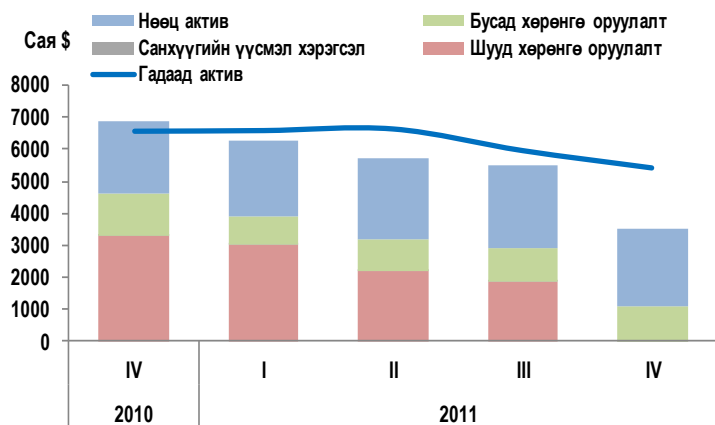
- Ерөнхий бүтцээр нь авч үзвэл, гадаад актив –2%-иар буюу 94,7 сая ам.доллараар буурч, гадаад пассив 45%-иар буюу 5,730 сая ам.доллараар өссөнөөр,
- Данс тус бүрээр авч үзвэл, гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын богино позиц 5,746 сая ам.доллараар, багцын хөрөнгө оруулалтын богино позиц 233 сая ам.доллараар, бусад хөрөнгө оруулалтын богино позиц 404 сая ам.доллараар, гадаад валютын албан нөөц 559 сая ам.доллараар тус тус өссөнөөр тайлбарлагдаж байна.

Өөрчлөлтийг бүтцээр авч үзвэл, гадаад хөрөнгө оруулалтын богино позиц төлбөрийн тэнцлийн орох, гарах урсгалаар -4,565 сая ам.доллар, үнийн өөрчлөлтөөр –1,096 сая ам.доллараар, бусад өөрчлөлтөөр –174 сая ам.доллараар, ханшийн зөрүүгээр +9 сая ам.доллараар өөрчлөгдсөн байна.

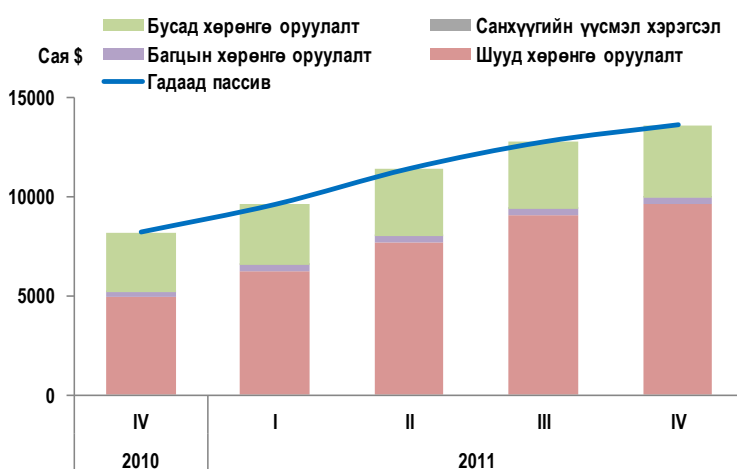
Гадаад активын дүн буурсан нь гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын дүн буурснаас шалтгаалсан бол гадаад пассивын өсөлт нь мөн гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын тодруулбал ААН-үүдын хөрөнгө оруулагчдаасаа авсан зээл болон Засгийн газрын урт хугацаат гадаад зээлийн эх үүсвэрийн өсөлтөөр голлон шалтгаалжээ.

Хүснэгт 7. Позиц (сая ам.доллар)				
Үзүүлэлт	12/31/2010	12/31/2011	Өөрчлөлт	
			дүн	хувь
Гадаад хөрөнгө оруулалтын позиц	-6,489	-12,314	5,824	90%
I. Гадаад актив	6,221	6,127	-95	-2%
1. Шууд хөрөнгө оруулалт	2,616	1,757	-859	-33%
2. Багцын хөрөнгө оруулалт	359	202	-156	-44%
3. Санхүүгийн үүсмэл хэрэгсэл	00	01	01	3106%
4. Бусад хөрөнгө оруулалт	959	1,318	359	37%
5. Нөөц актив	2,288	2,847	559	24%
II. Гадаад пассив	12,711	18,440	5,730	45%
1. Шууд хөрөнгө оруулалт	8,445	13,333	4,888	58%
2. Багцын хөрөнгө оруулалт	487	564	76	16%
3. Санхүүгийн үүсмэл хэрэгсэл	00	01	01	3089%
4. Бусад хөрөнгө оруулалт	3,779	4,542	764	20%

Дүрслэл 7. Гадаад актив

Дүрслэл 8. Гадаад пассив

III. ГАДААД ӨРИЙН СТАТИСТИК

Монгол Улсын нийт гадаад өрийн үлдэгдэл 2011 оны эцсийн байдлаар 10,908 сая ам.долларт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 3,781 сая ам.доллараар нэмэгдсэн байна.

Улсын салбар: Засгийн газрын гадаад өр 161 сая ам.доллараар нэмэгдэж 2,043 сая ам.долларт хүрсэн бол Монголбанкны гадаад өр 6 сая ам.доллараар буурч 268 сая ам.долларт хүрчээ.

Бусад салбар: Банк, бусад секторын болон гадаадын хөрөнгө оруулагчийн зээлийг бүхэлд нь хувийн хэвшлийн салбарын гадаад өр гэж ойлгох бөгөөд өнгөрсөн жилийн хугацаанд 3,625 сая ам.доллараар өсч 8,598 сая ам.долларт хүрээд байна.

Банкны салбар

Банкны салбарын гадаад пассивын үлдэгдэл 2011 оны эцэст 740 сая ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 44%-иар буюу 228 сая ам.доллараар нэмэгджээ.

Гадаад пассивын 35%-ийг бонд өрийн бичиг, 33%-ийг урт хугацаат зээл, 18%-ийг эдийн засгийн харьяат бусын эзэмшиж буй харилцах, хадгаламжийн дансны өглөг, 15%-ийг богино хугацаат зээл тус тус бүрдүүлж байна.

Банкуудын урт хугацаат зээлийн үлдэгдэл 241 сая ам.доллар, богино хугацаат зээлийн үлдэгдэл 111 сая ам.долларт тус тус хүрчээ.

Банкнаас бусад салбар

Банкнаас бусад салбарын буюу аж ахуйн нэгж, иргэдийн гадаад пассив 2011 оны эцэст 7,858 сая ам.долларт хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэлээс 3,397 сая ам.доллараар өссөн.

Салбарын нийт зээлийн 54% буюу 5,953 сая ам.долларын эх үүсвэр нь ААН-үүдийн гадаадын хөрөнгө оруулагчийн зээл буюу компани хоорондын өглөг бөгөөд үүний дийлэнх нь уул уурхайн салбарт ашиглагдсан байна.

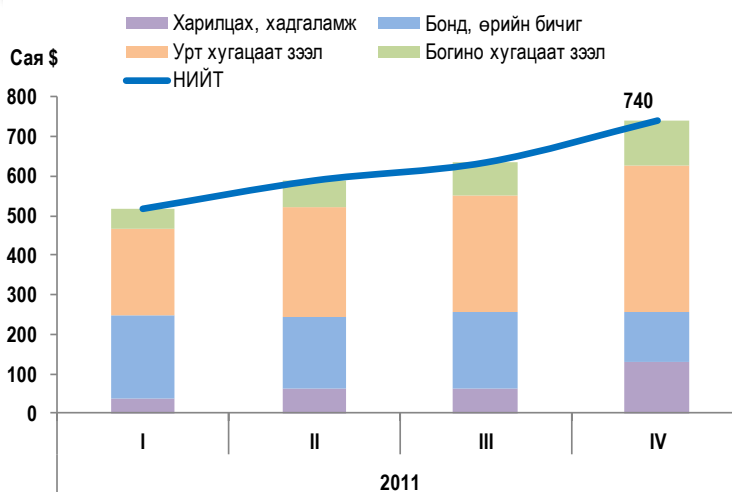
Энэхүү зээлийн эх үүсвэр нь компанийн эргэлтийн хөрөнгө, мөнгөн урсгалыг дэмжих зорилгоор олгогддог урт хугацаат санхүүжилт бөгөөд ихэнх тохиолдолд хүүгүй, хатуу мөрдөх эргэн төлөлтийн хуваарь байхгүй, харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр цаашид дүрмийн санд нэмж тооцогдох боломжтой байдгаараа бусад төрлийн зээлийн санхүүжилтээс ялгаатай байдаг.

ААН-үүдийн экспортын бараа, үйлчилгээнд авсан урьдчилгаа төлбөр болон төлбөрийг хийгээгүй боловч хүлээн авсан импортын бараа үйлчилгээний урт, богино хугацаат өглөгийн үлдэгдэл тайлант улирлын эцсийн байдлаар 350 сая ам.доллар болсон байна.

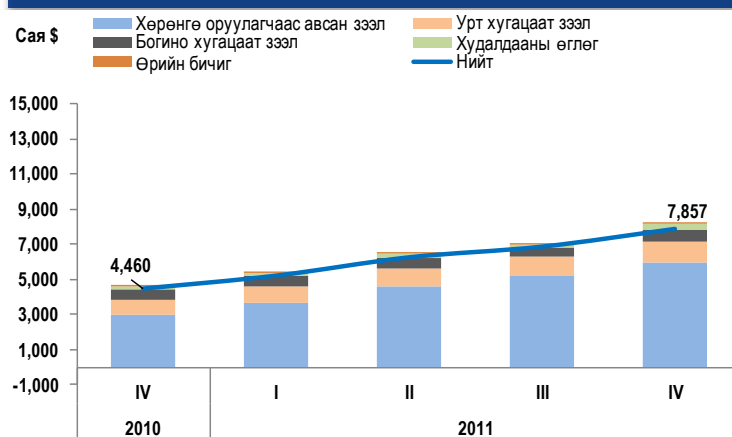
Хүснэгт 9. Нийт гадаад өрийн үлдэгдэл (сая ам.доллар)

Үзүүлэлт	12/31/10	12/31/11	өөрчлөлт		* %2
			дүн	хувь	
Нийт гадаад өр	7 128	10 908	3 781	53%	100%
I. Засгийн газар	1 882	2 043	161	9%	19%
II. Төв банк	274	268	-6	-2%	2%
III. Банк	512	740	228	45%	7%
Богино хугацаат	59	111	52	88%	1%
Урт хугацаат	453	629	176	39%	6%
IV. Бусад сектор	1 474	1 905	430	29%	17%
Богино хугацаат	602	726	124	21%	7%
Урт хугацаат	872	1 179	307	35%	11%
V. Хөрөнгө оруулагчаас авсан зээл	2 986	5 953	2 967	99%	55%

Дүрслэл 12. Банкны салбарын гадаад зээл

Дүрслэл 13. Банк бус хувийн хэвшлийн гадаад зээл

Мэдээллийн эх сурвалж:

1. Засгийн газар: Сангийн яам, Өрийн удирдлагын хэлтэс
2. Монголбанк: ТТБГазар, ССГазар
3. Банк: Банкуудын тайлан тэнцэл, төлбөрийн тэнцлийн сарын мэдээ, гадаад зээлийн бүртгэл
4. Бусад салбар: ААН-ийн Төлбөрийн тэнцлийн улирлын мэдээ, банкуудын гадаад гүйлгээний тайлан, гадаад зээлийн бүртгэлийн мэдээллийг тус тус ашиглав.

ХАВСРАЛТ 2. ГАДААД ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ПОЗИЦИЙН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН (сая ам.доллар)

Үзүүлэлт	12/31/2010	3/31/2011	6/30/2011	9/30/2011	12/31/2011	14.06.30
Гадаад хөрөнгө оруулалтын цэвэр позиц	-6,489	-12,314	-19,238	-24,642	-25,727	-26,368
Актив	6,221	6,127	6,753	4,340	4,413	3,848
Шууд хөрөнгө оруулалт	2,616	1,757	883	351	356	363
Хувьцаа ба хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрх	2,595	1,704	817	282	286	291
Шууд хөрөнгө оруулалттай компанид хөрөнгө оруулсан шууд хөрөнгө оруулагч	2,595	1,704	817	282	286	291
Шууд хөрөнгө оруулагчид хөрөнгө оруулсан шууд хөрөнгө оруулалттай компани (урвуу хөрөнгө оруулалт)	0	0	0	0	0	0
Хамааралтай компани хоорондын	0	0	0	0	0	0
<i>үүнээс: Хөрөнгө оруулалтын сангийн хувьцаа/ нэгж эрх</i>	0	0	0	0	0	0
<i>үүнээс: Мөнгөний захын сангийн хувьцаа/ нэгж эрх</i>	0	0	0	0	0	0
Өрийн хэрэгсэл	20	54	66	69	71	72
Шууд хөрөнгө оруулалттай компанид хөрөнгө оруулсан шууд хөрөнгө оруулагч	20	54	66	69	71	71
Шууд хөрөнгө оруулагчид хөрөнгө оруулсан шууд хөрөнгө оруулалттай компани (урвуу хөрөнгө оруулалт)	0	0	0	0	0	1
Хамааралтай компани хоорондын	0	0	0	0	0	0
Багцын хөрөнгө оруулалт	359	202	485	370	291	259
Хувьцаа ба хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрх	308	196	479	365	286	251
Төв банк	0	0	0	0	0	0
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллага (Төв банкнаас бусад)	0	0	0	3	2	3
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	0	0	0	0	-0	0
Бусад салбарууд	308	196	479	362	2	249
Бусад санхүүгийн байгууллага	4	32	77	92	0	105
Санхүүгийн бус байгууллага, өрх, өрхөд үйлчилдэг ашгийн бус байгууллага	304	165	402	270	0	144
Хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрхээс бусад хөрөнгийн үнэт цаас	0	0	0	0	283	0
Бүртгэлтэй	0	0	0	0	97	0
Бүртгэлгүй	0	0	0	0	2	0
Хөрөнгө оруулалтын сангийн хувьцаа/ нэгж эрх	0	0	0	0	1	0
<i>үүнээс: Мөнгөний захын сангийн хувьцаа/ нэгж эрх</i>	0	0	0	0	3	0
Өрийн бичиг	51	6	6	6	6	7
Төв банк	0	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	0	0	0	0	0	0
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	0	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллага (Төв банкнаас бусад)	0	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	0	0	0	0	0	0
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	0	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	0	0	0	0	0	0
Бусад салбарууд	51	6	6	6	6	7
Богино хугацаат	6	6	6	6	6	6
Урт хугацаат	45	0	0	-0	-0	1
Бусад санхүүгийн байгууллага	0	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	6	6	6	6	6	6
Урт хугацаат	0	0	0	0	0	1
Санхүүгийн бус байгууллага, өрх, өрхөд үйлчилдэг ашгийн бус байгууллага	0	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	45	-0	-0	-0	-0	-0
Санхүүгийн үүсмэл хэрэгслүүд (нөөцөөс бусад) ба ажилчдын хувьцааны опцион	0	1	0	49	164	160
Төв банк	0	0	0	0	0	0
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллагууд (Төв банкнаас бусад)	0	1	0	49	164	160
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	0	0	0	0	0	0
Бусад салбарууд	0	0	0	0	0	0
Бусад санхүүгийн байгууллагууд	0	0	0	0	0	0
Санхүүгийн бус байгууллага, өрх, өрхөд үйлчилдэг ашгийн бус байгууллага	0	0	0	0	0	0
Санхүүгийн үүсмэл хэрэгслүүд (нөөцөөс бусад)	0	0	0	0	0	0
Опцион	0	0	0	0	0	0
Форвард хэлбэрийн хэлцлүүд	0	0	0	0	0	0
Ажилчдын хувьцааны опцион	0	0	0	0	0	0
Бусад хөрөнгө оруулалт	959	1,318	1,259	1,404	1,658	1,748
Бусад хөрөнгө	0	0	0	0	0	0
Бэлэн мөнгө ба харилцах	839	1,033	896	1,100	1,301	1,331
Төв банк	0	0	0	0	0	0
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллагууд (Төв банкнаас бусад)	503	500	530	489	570	495
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	0	0	0	0	0	0
Бусад салбарууд	335	533	366	611	731	836
Бусад санхүүгийн байгууллага	0	0	0	0	0	0
Санхүүгийн бус байгууллага, өрх, өрхөд үйлчилдэг ашгийн бус байгууллага	0	0	0	0	0	0
Зээл	18	14	15	6	5	7
Төв банк	0	0	0	0	0	0
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллагууд (Төв банкнаас бусад)	18	9	15	2	2	4
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	0	0	0	0	0	0
Бусад салбарууд	0	5	0	3	3	2
Бусад санхүүгийн байгууллага	0	0	0	0	0	0
Санхүүгийн бус байгууллага, өрх, өрхөд үйлчилдэг ашгийн бус байгууллага	0	5	0	3	3	2
Даатгал, тэтгэвэр болон стандарт баталгааны систем (F60)	0	0	0	0	0	0
Худалдааны зээл ба урьдчилгаа	101	271	348	298	352	410
Бусад дансны авлага/өглөг	0	0	0	0	0	0
Нооц хөрөнгө	2,288	2,847	4,126	2,166	1,943	1,318

Үргэлжлэл.

Үзүүлэлт	12/31/2010	3/31/2011	6/30/2011	9/30/2011	12/31/2011
Гадаад хөрөнгө оруулалтын цэвэр позиц	-6,489	-7,485	-8,865	-10,706	-12,314
Өр төлбөр	12,711	14,162	15,567	16,635	18,440
Шууд хөрөнгө оруулалт	8,445	9,776	10,924	12,004	13,333
Хувьцаа ба хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрх	5,459	6,090	6,359	6,783	7,380
Шууд хөрөнгө оруулалттай компанид хөрөнгө оруулсан шууд хөрөнгө оруулагч	5,459	6,090	6,359	6,783	7,380
Шууд хөрөнгө оруулагчид хөрөнгө оруулсан шууд хөрөнгө оруулалттай компани (урвуу	0	0	0	0	0
Хамааралтай компани хоорондын	0	0	0	0	0
Өрийн хэрэгсэл	2,986	3,686	4,565	5,222	5,953
Шууд хөрөнгө оруулалттай компанид хөрөнгө оруулсан шууд хөрөнгө оруулагч	2,986	3,686	4,565	5,222	5,953
Шууд хөрөнгө оруулагчид хөрөнгө оруулсан шууд хөрөнгө оруулалттай компани (урвуу хөрөнгө	0	0	0	0	0
Хамааралтай компани хоорондын	0	0	0	0	0
Багцын хөрөнгө оруулалт	487	548	526	553	564
Хувьцаа ба хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрх	124	179	152	161	151
Төв банк	0	0	0	0	0
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллага (Төв банкнаас бусад)	11	11	11	11	11
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	0	0	0	0	0
Бусад салбарууд	113	168	141	150	140
Бусад санхүүгийн байгууллага	0	0	0	0	0
Санхүүгийн бус байгууллага, өрх, өрхөд үйлчилдэг ашгийн бус байгууллага	0	0	0	0	0
Хөрөнгө оруулалтын сангийн нэгж эрхээс бусад хөрөнгийн үнэт цаас	0	0	0	0	0
Бүртгэлтэй	0	0	0	0	0
Бүртгэлгүй	0	0	0	0	0
Хөрөнгө оруулалтын сангийн хувьцаа/ нэгж эрх	0	0	0	0	0
үүнээс: Мөнгөний захын сангийн хувьцаа/ нэгж эрх	0	0	0	0	0
Өрийн бичиг	364	368	374	392	413
Төв банк	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	0	0	0	0	0
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллага (Төв банкнаас бусад)	242	246	245	258	258
Богино хугацаат	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	242	246	245	258	258
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	114	114	121	125	127
Богино хугацаат	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	114	114	121	125	127
Бусад салбарууд	8	8	8	8	28
Богино хугацаат	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	8	8	8	8	28
Бусад санхүүгийн байгууллага	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	0	0	0	0	0
Санхүүгийн бус байгууллага, өрх, өрхөд үйлчилдэг ашгийн бус байгууллага	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	0	0	0	0	0
Санхүүгийн үүсмэл хэрэгслүүд (нөөцөөс бусад) ба ажилчдын хувьцааны опцион	0	5	0	0	1
Төв банк	0	0	0	0	0
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллагууд (Төв банкнаас бусад)	0	5	0	0	1
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	0	0	0	0	0
Бусад салбарууд	0	0	0	0	0
Санхүүгийн үүсмэл хэрэгслүүд (нөөцөөс бусад)	0	0	0	0	0
Бусад хөрөнгө оруулалт	3,779	3,833	4,117	4,077	4,542
Бусад хөрөнгө	0	0	0	0	0
Бэлэн мөнгө ба харилцах	35	39	63	64	130
Төв банк	0	0	0	0	0
Богино хугацаат	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	0	0	0	0	0
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллагууд (Төв банкнаас бусад)	35	39	63	64	130
Богино хугацаат	0	0	0	0	0
Урт хугацаат	35	39	63	64	130
үүнээс: Банк хоорондын позиц	0	0	0	0	0
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	0	0	0	0	0
Бусад салбарууд	0	0	0	0	0
Зээл	3,564	3,622	3,853	3,853	4,063
Төв банк	274	279	280	275	268
Мөнгөний бодлого хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага (хамааралтай бол)	0	0	0	0	0
Хадгаламжийн байгууллагууд (Төв банкнаас бусад)	235	231	280	312	352
Засгийн газар (Төрийн удирдлагын байгууллага)	1,769	1,778	1,827	1,808	1,917
Бусад салбарууд	1,287	1,333	1,466	1,458	1,526
Даатгал, тэтгэвэр болон стандарт баталгааны систем (F60)	0	0	0	0	0
Худалдааны зээл ба урьдчилгаа	180	173	201	160	350
Бусад дансны авлага/оглог	0	0	0	0	0

ХАВСРАЛТ 3. МОНГОЛ УЛСЫН НИЙТ ГАДААД ӨР (сая ам.доллар)

Үзүүлэлт	12/31/2010	03/31/2011	06/30/2011	09/30/2011	12/31/2011
Засгийн газар	1 882,2	1 892,7	1 947,9	1 933,4	2 043,3
Төвбанк	273,6	279,1	280,1	275,4	267,7
Хадгаламжийн байгууллага (Төв банкнаас бусад)	512,0	516,3	587,9	633,8	739,8
Бусад салбарууд	1 474,3	1 513,6	1 674,9	1 626,5	1 904,7
Шууд хөрөнгө оруулалт: Компани хоорондын зээллэг	2 985,7	3 685,8	4 565,4	5 221,8	5 952,8
Нийт гадаад өр	7 127,8	7 887,4	9 056,2	9 690,9	10 908,3